



DET KONGELIGE
KULTURDEPARTEMENT

12/31

7 MARS 2014

Frist

1/10

I følge liste

V EDLEGG F SAK 121/14

Deres ref

Vår ref

Dato

14/1686-

22.04.2014

NOU 2014: 2 – høring

Kulturdepartementet sender med dette NOU 2014: 2 på høring.

Regjeringen oppnevnte 10. august 2012 et offentlig utvalg (gravferdsavgiftsutvalget) som skulle utrede rettslige og økonomiske spørsmål knyttet til avgifter i forbindelse med gravlegging. Utvalget leverte sin innstilling 3. mars 2014.

Utvalgets oppdrag var å utrede:

- økonomisk likestilling mellom kremasjon og kistegravlegging
- utvidelse av retten til grav utenfor bostedskommunen
- ordningen med feste av grav
- behovet for endringer i avgiftssystemet på gravferdssektoren

I tillegg skulle utvalget vurdere behovet for innhenting av styringsdata og behovet for styrket kunnskap på gravferdsområdet.

Utvalget har i sin utredning slått fast seks prinsipper for gravferdslovgivningen:

1. Gravlegging er et offentlig ansvar og skal være uten kostnad for de etterlatte.
2. Gravplassene skal være allmenne, dvs. felles for alle.
3. Forvaltningen skal legge til rette for at gravlegging skjer med respekt for personlig livssyn og i tråd med føringene til vedkommende livssynsamfunn.
4. Lovgivningen skal likestille gravferdsformene og ikke stimulere til å velge den ene fremfor den andre.
5. Ett menneske får én grav.
6. Med tiden blir graven slettet og gravminnet tatt bort.

Postadresse
Postboks 8030 Dep
0030 Oslo
postmottak@kud.dep.no

Kontoradresse
Akersg. 59
<http://www.kud.dep.no/>

Telefon*
22 24 90 90
Org. nr.
972 417 866

Kirkeavdelingen

Saksbehandler
Anne E. Sæther
22 24 79 33

Utvalget mener at en rekke avgifter på gravferdsområdet i dag skaper ulikhet, og utvalget foreslår regelendringer og andre tiltak som skal gi mer forutsigbare løsninger for brukerne av gravferdstjenestene.

Utvalgets forslag er:

- ***Kistegravlegging og kremasjon likestilles økonomisk og juridisk som gravferdsform***
Utvalget mener at gravferdsformene kremasjon med urnenedsettelse og kistegravlegging bør likestilles. Derfor bør blant annet adgangen til å kreve kremasjonsavgift oppheves.

Kremasjonsavgiften utgjorde i 2012 ca. 40 mill. kroner.

Ansvar for båretransporten til krematoriet foreslås flyttes fra NAV til gravplassforvaltningen. Et lokalt ansvar for å sørge for transporten kan skape et insentiv til å ta ansvar for etablering og vedlikehold av en effektiv krematoriestruktur. Midlene (ca. 22,5 mill. kroner) foreslås som en følge av dette overført fra bevilgningen til NAV til rammetilskuddet til kommunene.

- ***Kommunene skal være pliktige til å ta i mot utenbygds gravlegging. Brukerbetaling for gravlegging i en annen kommune enn avdødes bostedskommune oppheves***

Utvalget går inn for en økonomisk likestilling mellom innenbygds- og utenbygds gravlegging. Det anslås at ca. 8 pst. av gravleggingene skjer i annen kommune enn der avdøde var folkeregistrert ved dødsfallet, og at utenbygds gravlegging er dyrere for de etterlatte. Oppgjøret mellom de involverte kommunene bør skje gjennom en fastsatt oppgjørsordning mellom gravplassforvaltningene, fremfor at de etterlatte må betale.

De samlede inntektene for gravferdsforvaltningen fra betaling for utenbygds gravlegging i 2013 var ca. 12,1 mill. kroner.

- ***Endring av avgiften for feste av grav slik at innbyggerne behandles likt***

Utvalget foreslår at alle gravlegginger skal utløse 20 betalingsfrie år uansett hvilken type grav (tilvist eller festet) som velges. Den betalingsfrie perioden skal ikke ha sammenheng med fredningstiden, som kan variere ut fra lokale forhold. Det skal være samme festeavgift for alle graver i kommunen, uavhengig av om det er gravlegging av innenbygds eller utenbygds beboere. Satsen på festeavgiften skal fortsatt fastsettes lokalt.

Utvalget legger til grunn at kommunesektorens økonomiske tap som følge av bortfall av adgangen til å kreve festeavgift fra dag én i festet grav, og fra dag én i utenbygds grav, vil utgjøre 52,2 mill. kroner pr. år.

- ***Tiltak for å få bedre statistikk og mer forskning på gravferdsområdet***

Utvalget foreslår at kommunene skal rapportere utvalgte resultater og tall fra gravplassforvaltningen i KOSTRA hvert år. En utvidet statistikk i KOSTRA vil, etter utvalgets oppfatning, være et redskap i planleggingen for å møte økningen i tallet på døde i de neste tiårene.

- **Endringer i forvaltningsoppgaver**

Utvalget foreslår at oppgavene som bispedømmerådene har etter gravferdsloven og gravferdsforskriften, overføres til Fylkesmennene.

- **Økonomiske og administrative konsekvenser**

Som følge av utvalgets forslag om å oppheve hjemler for brukerbetaling anslår utvalget et samlet inntektsbortfall for gravferdsforvaltningen på 104,3 mill. kroner. Dette foreslås kompensert gjennom økte rammeoverføringer til kommunene, etter den generelle kostnadsnøkkelen. Utvalget legger til grunn at kommunene da vil øke overføringene til de kirkelige fellestrådenes gravplassforvaltning i tråd med de lokale behovene.

- **Forslag som utvalget vurderer til å være på siden av mandatet**

Utvalget foreslår at de nærmere vilkårene for askespredning skal framgå mer direkte av gravferdsloven, og at behandlingen av søknader om askespredning legges til den lokale gravplassforvaltningen, med Fylkesmannen som klageinstans.

Utvalget foreslår også at det åpnes for askespredning på gravplass, og at det gis adgang til gravlegging i kolumbarium på gravplass.


Høringsprosessen

Departementet ber om høringsinstansenes syn på utvalgets forslag, herunder de økonomiske og administrative konsekvensene av forslagene.

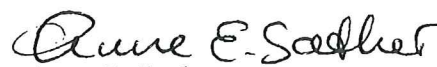
Vi ber høringsinstansene vurdere om saken bør forelegges eller videresendes til ev. underliggende organer eller andre berørte instanser, organisasjoner, foreninger mv. som ikke er oppført på høringslisten. Høringsinstansene mottar ett papireksempplar av utredningen NOU 2014: 2. Alle dokumentene i saken, herunder utredningen, finnes på departementets nettside: <http://www.regjeringen.no/nn/dep/kud/dokument/nou-ar/2014/NOU-2014-2.html?id=752071>

Høringsfristen er 1. oktober 2014. Høringsuttalelser sendes Kulturdepartementet, kirkeavdelingen, Postboks 8004 Dep, 0030 Oslo, og kan også sendes som e-post til postmottak@kud.dep.no

Med hilsen



Ingrid Vad Nilsen (e.f.)
ekspedisjonssjef



Anne E. Sæther
seniorrådgiver

Vedlegg:

Liste over høringsinstanser
NOU 2014: 2

Liste over høringsinstanser

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet
Justis- og beredskapsdepartementet
Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Finansdepartementet
Helse- og omsorgsdepartementet
Arbeids- og sosialdepartementet
Klima- og miljødepartementet

Kirkelige fellesråd i Den norske kirke
Menighetsråd med fellesrådsfunksjon
Bispedømmerådene
Kirkerådet

Gravferdsrådet
Norsk Forening for Kirkegårdskultur
KA Kirkelig arbeidsgiver- og interesseorganisasjon
KS Kommunesektorens interesse- og arbeidsgiverorganisasjon
Virke Gravferd

Fylkesmennene
Kommunene

Den norske kirkes presteforening
Fagforbundet teologene
Fagforbundet – kirke- og gravferdsansatte
Fagforbundet, Seksjon kirke, kultur og oppvekst
Kirkeansatte
Delta
Kateketforeningen
Det Norske Diakonforbund
MFO – Musikernes fellesorganisasjon

Likestillings- og diskrimineringsombudet
Integrerings- og mangfoldsdirektoratet
Miljødirektoratet

Vestfold Krematorium
Alfaset krematorium
Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn
Norges Kristne Råd
Den katolske kirke
Islamsk råd
Human-Etisk Forbund
Det teologiske fakultet ved Universitetet i Oslo
Det teologiske Menighetsfakultet
Misjonshøgskolen
Det praktisk-teologiske seminar
Høgskolen i Volda

NOU

Noregs offentlege utgreiingar 2014:2

Lik og likskap

Om betaling for kremasjon, gravlegging og grav





KULTURDEPARTEMENTET

Du er her: Kulturdepartementet < Dokumenter < NOU-er < 12 Oversyn over regelendringer

NOU 2014: 2

Lik og likskap

Bla i dokumentet: < 11 Framlegg til regelendringer... | 13 Økonomiske og administrative... > | Dokumentets forside

12 Oversyn over regelendringer

12.1 Lesarrettleiing. Gjennomgående endringer

I oversynet nedanfor er endringer merka med kursiv. Det vil seie at der ord er bytta ut, står berre det nye ordet i kursiv. Nokre stader står tekst som skal opphevast med strek gjennom. Føremålet er at lesaren raskt kan sjå kva endringa går ut på. Ny tekst står med kursiv.

Ordet gravleie er nytta i staden for feste. Framlegget er omtalt i kapittel 7.5.1.2.

Ordet gravplassforvaltning er nytta i staden for kirkelig fellestråd der det er tale om forvaltningsorganet med ansvaret etter gravferdslova på lokalplanet. Framlegget er omtalt i kapittel 9.3.6.

Utvalet gjer framlegg om at oppgåvene til bispedømeråda blir flytta til fylkesmennene. Referansar til bispedømerådet er bytta ut med fylkesmannen. Framlegget er omtalt i kapittel 9.5.3.

12.2 Endringar i gravferdslova

Lovtekst med endringar i kursiv	Kapittel der endringa er omtalt
Kapittel 1 Gravplasser og krematorier	
§ 1 Grunnleggende bestemmelser	
Gravlegging skal skje med respekt for avdødes religion eller livssyn .	
<i>Lik skal enten gravlegges i kistegrav eller kremeres.</i>	6.6.1
Gravlegging skal skje på offentlig gravplass eller på gravplass anlagt av registrert trossamfunn i henhold til tillatelse etter lov 13. juni 1969 nr 25 om trdomssamfunn og ymist anna.	
Når en omkommet person ligger på havets bunn eller ute i naturen, utgjør dette en naturlig grav som ikke må berøres i annen hensikt enn å flytte hele legemet til gravplass etter <i>tredje</i> ledd eller utsettes for direkte forstyrrende eller krenkende virksomhet.	Som følge av nytt andre ledd
Gravplassene er soknets eiendom, med mindre annet følger av særskilt rettsgrunnlag. Soknene i en kommune kan i fellesskap eie gravplasser.	
§ 2 Krav til gravplasser	
I hver kommune skal det være en eller flere gravplasser av slik størrelse at det til enhver tid er ledige graver for minst 3 <i>prosent</i> av kommunens befolkning.	11.7
Departementet gir regler om gravplassenes utforming og utstyr, jordbunnforhold, gravstørrelser, gravdybder, gravminner, gravregister og kartverk.	
§ 3 Kirkelig fellestråds og kommunens ansvar	
Kirkelig fellestråd <i>er gravplassforvaltning etter loven her og har ansvaret for at gravplasser og bygninger på gravplasser forvaltes med orden og verdighet og i samsvar med gjeldende bestemmelser.</i>	9.3.6
Utgifter til anlegg, drift og forvaltning av gravplasser <i>og utgifter til kremasjon</i> utredes av kommunen etter budsjettforslag fra fellestrådet.	6.6.2

Lovtekst med endringer i kursiv

Kapittel der endringa er omtalt

§ 4 Anlegg m.v. av gravplass og krematorium

Anlegg, utvidelse, nedleggelse eller annen vesentlig endring av gravplass og bygninger på gravplass kan ikke skje uten etter tilslutning fra kommunen og med tillatelse fra *fylkesmannen*. *Fylkesmannen* kan sette vilkår for tillatelsen.

Anlegg eller vesentlig endring av krematorium kan ikke skje uten tillatelse fra departementet. Departementet kan sette vilkår for tillatelsen og ellers gi forskrifter om drift og forvaltning av krematorier.

§ 5 Innvielse av ny gravplass

Tros- og livssynssamfunn som er virksomme på stedet, skal gis anledning til å gjennomføre en seremoni når en ny gravplass tas i bruk. En slik høytidelighet må ikke utformes eller gjennomføres slik at den ~~forhåner eller på en krenkende eller sårende måte viser ringeakt for de andre tros- eller livssynssamfunnene som gravlegger sine medlemmer på den samme gravplassen.~~ 9.3.4

§ 6 Rett til grav

Avdøde personer som ved dødsfallet hadde bopel i kommunen har rett til fri grav på gravplass her. Det samme gjelder dødfødte barn når moren eller faren har bopel i kommunen.

Gravplassforvaltningen skal sørge for gravlegging av avdøde personer med bopel i en annen kommune på gravplass i kommunen, dersom den som sørger for gravferden ber om det. ~~Kirkelig fellesråd kan gi tillatelse til at også personer uten bopel i kommunen gravlegges på gravplass i kommunen. Det kan da kreves dekning av kostnadene ved gravferden og avgift som ved feste av grav. Ved gravlegging av avdøde personer med bopel i en annen kommune dekkes kostnadene av gravplassforvaltningen i hjemkommunen etter satser fastsatt av departementet i forskrift med mindre annet er avtalt mellom gravplassforvaltningene. Ved gravlegging i grav som er særskilt tilrettelagt for å imøtekomme religiøse og livssynsmessige minoriteters behov, dekkes kostnadene av kirkelig fellesråd i hjemkommunen når denne ikke selv har anlagt slike graver.~~ 8.4 8.5

Gravplassforvaltningen skal sørge for grav som er særskilt tilrettelagt for å imøtekomme religiøse og livssynsmessige minoriteters behov, dersom den som sørger for gravferden ber om det. 8.4.4

Gravplassforvaltningen skal sørge for kremasjon av avdøde personer som ved dødsfallet hadde bopel i kommunen, dersom den som sørger for gravferden ber om det. Gravplassforvaltningen skal sørge for båretransport til krematorium. 6.6.2 6.5

§ 7 Åpning av grav og flytting av begravet

Gravplassforvaltningen tilviser og gir tillatelse til åpning av grav på gravplass.

Avdødes legeme eller aske kan etter gravlegging ikke flyttes uten tillatelse fra *gravplassforvaltningen*. Tillatelse kan bare gis dersom sterke grunner taler for flytting og det er fastsatt hvor ny gravlegging skal finne sted. *Gravplassforvaltningen* kan sette vilkår for slik flytting.

Ved sakkyndig likundersøkelse gjelder reglene i straffeprosessloven § 228.

§ 8 Fredningstid for grav og gravplass

En grav kan nyttes til ny gravlegging når det har gått minst 20 år siden siste gravlegging og vedtektene for gravplassen ikke fastsetter en lengre fredningstid.

Urne kan likevel nedsettes i kistegrav selv om fredningstiden etter første ledd ikke er utløpt.

Når en gravplass nedlegges, skal den være fredet i minst 40 år etter siste gravlegging.

Kapittel 2 Gravferd, kremasjon og gravlegging

§ 9 Hvem som sørger for gravferden

Den som har fylt 18 år, kan i skriftlig erklæring fastsette hvem som skal ha rett til å sørge for gravferden. Erklæringen skal være underskrevet og datert.

Dersom det ikke foreligger erklæring som nevnt i første ledd, har avdødes nærmeste etterlatte over 18 år i følgende rekkefølge rett til å besørge gravferden: ektefelle, barn, foreldre,

Lovtekst med endringer i kursiv

Kapittel der endringa er omtalt

barnebarn, besteforeldre, søsken, søskens barn og foreldres søsken. Ektefelles rett etter første punktum gjelder likevel ikke dersom ektefellene på tidspunktet for dødsfallet var separert ved dom eller bevilling. Ektefelles rett etter denne bestemmelsen gjelder tilsvarende for person som levde i ekteskapsliknende samboerskap med avdøde da dødsfallet fant sted.

Ved uenighet om hvem som skal sørge for gravferden, treffes nødvendig avgjørelse av kommunen på grunnlag av bestemmelsene i første og annet ledd. Avgjørelsen kan ikke påklages.

Den som besørger gravferden skal gis anledning til å være ansvarlig for graven, med mindre noen etterlatte skriftlig krever spørsmålet avgjort av kommunen.

Dersom ingen sørger for gravferd, skal denne besørges av kommunen hvor avdøde hadde bopel ved dødsfallet, eller om avdøde ikke hadde bopel her i landet, av den kommunen hvor dødsfallet fant sted. Kommunen kan kreve utgiftene ved gravferden dekket av dødsboet.

§ 10 Kremasjon

~~Kremasjon kan skje med mindre det er kjent at det var i strid med avdødes ønske.~~

6.6.1

Kremasjon skal skje i godkjent krematorium og senest 10 virkedager etter dødsfallet.

Begjæring om kremasjon fremsettes av den som sørger for avdødes gravferd.

Minst 3 dager før kremasjonen skal finne sted, skal krematoriet varsle politiet på dødsstedet om begjæringen. Fristen omfatter den dag da kremasjonen skal finne sted, men ikke den dag da varsel gis. Lørdag, helligdag og dag som etter lovgivningen er likestilt med helligdag, regnes ikke med i fristen.

Politiet kan kreve kremasjonen utsatt dersom det er grunn til å tro at det vil bli besluttet sakkyndig likundersøkelse i medhold av straffeprosessloven § 228.

Når kremasjonen har funnet sted, skal asken samles i en urne som deretter forsegles og merkes. Urnen skal oppbevares på en betryggende måte fram til gravleggingen. Urnen oppbevares av krematoriet eller *sendes til gravplassforvaltningen* i den kommunen hvor gravleggingen skal finne sted.

6.6.2

~~For kremasjon kan det kreves avgift.~~

6.4.1

§ 11 Begjæring om gravlegging

Begjæring om gravlegging fremsettes av den som sørger for gravferden.

§ 12 Frist for gravlegging

Dersom avdøde ikke er blitt kremert, skal gravlegging skje senest 10 virkedager etter dødsfallet.

Dersom avdøde er blitt kremert, skal gravlegging skje senest 6 måneder etter dødsfallet.

§ 13 Unntak fra reglene om frist for kremasjon og gravlegging

Fristene i § 10 første ledd og § 12 gjelder ikke når avdødes legeme skal nyttes i samsvar med bestemmelsene i lov 9. februar 1973 om transplantasjon, sykehusobduksjon og avgivelse av lik m.m. eller det er besluttet sakkyndig likundersøkelse i medhold av straffeprosessloven § 228.

Som følge av opphevinga av første ledd i § 10

Gravplassforvaltningen kan forlenge fristene i § 10 første ledd og § 12 dersom det foreligger tungtveiende grunner for det.

Dersom vilkårene for oppbevaring av kiste tilsier det, skal *gravplassforvaltningen* forkorte fristene i § 10 første ledd og § 12.

Gravplassforvaltningens avgjørelse etter denne paragraf kan ikke påklages.

Kapittel 3 Leie av grav og gravminner

§ 14 Leie av grav

Gravplassforvaltningen kan inngå avtale om leie av grav etter nærmere regler og vilkår fastsatt i gravplassens vedtekter. For leie av grav kan det kreves avgift. *Grav er fri for gravleie i 20 år etter hver gravlegging. Ny leieperiode tar til etter den betalingsfrie perioden.*

7.5.3 7.5.4.3

Lovtekst med endringer i kursiv	Kapittel der endringa er omtalt
<i>Leieavtale for grav kan bare innehas av en person.</i>	
<i>Leieperioden skal ikke være lengre enn 20-5 år. Leieforholdet kan fornyes dersom graven er holdt i hevd og fornyelse ikke vil vanskeliggjøre en forsvarlig drift av gravplassen.</i>	7.5.7
<i>Gravplassforvaltningen skal utstede et skriftlig avtaledokument og anmerke leieforholdet i gravregisteret.</i>	7.5.9
§ 15 <i>Leierens rettigheter og plikter</i>	
<i>Leieren har rett til å bestemme hvem som skal gravlegges i graven og forsyne graven med gravminne samt ellers rå over den, om ikke annet følger av gjeldende bestemmelser. Leieren har plikt til å holde graven i hevd.</i>	
<i>Dersom avdøde hadde leid egen grav, kan den som etter § 9 har rett til å sørge for gravferden, utøve de rettighetene som er nødvendig for å gjennomføre gravferden.</i>	
§ 16 <i>Overføring av leieavtale</i>	
<i>En leieavtale kan ikke overføres uten samtykke fra gravplassforvaltningen, og det kan ikke overføres mot noen form for vederlag.</i>	
<i>Når gravleier dør, skal den som besørger gravferden, gis anledning til å bli leier av grav gravleieren leide, med mindre noen etterlatte skriftlig krever spørsmålet avgjort av gravplassforvaltningen der den leide graven ligger. Når festeren dør, skal dødsboet gi kirkelig fellesråd melding om hvem festen ønskes overført til. Ved uenighet treffer fellesrådet avgjørelse.</i>	11.5
§ 17 <i>Tiltak for å forebygge skade</i>	
<i>Gravplassforvaltningen har rett til å treffe de tiltak vedrørende en leid grav som er nødvendige for å forebygge skade, eller som følger av gjeldende bestemmelser.</i>	
<i>Leieren skal om mulig varsles før tiltak settes i verk.</i>	
§ 18 <i>Opphør av leieforhold</i>	
<i>Et leieforhold opphører når leietiden er ute.</i>	
<i>Når leieforholdet opphører, skal leieren om mulig gis anledning til å fjerne gravminne og lignende innretning fra gravplassen. Det som ikke er fjernet fra gravplassen innen seks måneder etter leieforholdets opphør, tilfaller gravplassen.</i>	
<i>Gravminne av kunstnerisk eller kulturhistorisk verdi skal om mulig bli stående på gravplassen.</i>	
§ 19 <i>Regler om fri grav</i>	
<i>Dersom det er en ansvarlig for graven, kan en fri grav forsynes med gravminne i samsvar med gjeldende bestemmelser. Den ansvarlige har plikt til å holde graven i hevd. Bestemmelsene i §§ 17 og 18 gjelder tilsvarende, men slik at den ansvarlige trer i stedet for leieren.</i>	
<i>En fri grav kan nyttes til ny gravlegging og festes når fredningstiden er ute. En fri grav kan leies når det har gått 20 år siden siste gravlegging og kan nyttes til ny gravlegging når fredningstiden er ute.</i>	7.5.4
Kapittel 4 <i>Forskjellige bestemmelser</i>	
§ 20 <i>Privat gravsted og askespredning</i>	
<i>Når særlige grunner foreligger, kan fylkesmannen gi tillatelse til at private får anlegge gravsted for gravlegging av askeurne på egnet sted. Fylkesmannen kan sette vilkår for tillatelsen.</i>	
§ 20a <i>Spredning av aske</i>	
<i>Den som har fylt 15 år, kan søke om tillatelse til at den som skal sørge for vedkommendes gravferd, sprer asken for vinden. Søknaden rettes til gravplassforvaltningen der asken ønskes spredd. Fylkesmannen kan etter søknad fra person som har fylt 15 år, gi tillatelse til at den som skal sørge for vedkommendes gravferd sprer asken for vinden. Tillatelse kan også gis etter vedkommendes død når det godtgjøres at avdøde ønsket askespredning. Slik tillatelse kan også gis for aske etter barn når nærmeste etterlatte ønsker det. Gravplassforvaltningen kan sette vilkår for tillatelsen.</i>	11.2

Lovtekst med endringer i kursiv

Kapittel der endringa er omtalt

Tillatelsen skal gjelde spredning i et bestemt område

- a. *i sjø og fjorder samt elver, vassdrag eller øvrig ferskvann hvor spredning eller senkning av urner av lett oppløselig materiale, ikke vil være til sjenanse for friluftslivet eller næringslivet eller*
- b. *på fjellet eller på andre ubebygde steder hvor spredning ikke vil være til sjenanse for friluftslivet eller næringslivet.*

Vedtektene for gravplassene kan fastsette at aske kan spres på angitte steder som ikke faller inn under vilkårene i andre ledd.

Urnen blir utlevert fra gravplassforvaltningen der asken skal spres ved fremvisning av tillatelse til askespredning. Den som sørger for gravferden, skal bekrefte skriftlig overfor gravplassforvaltningen at askespredningen har funnet sted i tråd med tillatelsen. Dersom slik bekreftelse ikke foreligger innen én måned etter at urnen er utlevert, kan gravplassforvaltningen kreve at urnen blir levert tilbake for gravlegging i kommunen hvor avdøde var folkeregistrert ved dødsfallet.

Vedtektene for gravplassen kan fastsette at aske kan spres på anonym minnelund eller annet sted på gravplassen angitt i vedtektene, dersom den som sørger for gravferden ber om det. Representant for gravplassforvaltningen skal være til stede ved askespredningen. 11.3

§ 21 Vedtekter og avgifter

Kirkelig fellesråd fastsetter vedtektene for gravplasser. Vedtektene skal godkjennes av fylkesmannen.

§ 21a Avgifter

7.2.5

Avgifter for bruk av gravkapell for anonym minnelund, navnet minnelund og kolumbarium ~~kremasjon~~ og leie av grav fastsettes av kommunen etter forslag fra kirkelig fellesråd. Gravleien skal være den samme for alle leide graver i kommunen. Departementet kan gi forskrift om hvilke tjenester gravplassforvaltningen kan kreve betalt for, om prisfastsettingen og om informasjon. 6.4.1, 7.4 og 11.4 7.5.6 og 8.4.3.1

§ 21b Salg av gravstell

Gravplassforvaltningen kan ikke ta imot innbetaling til fond eller liknende avsatt til gravstell eller liknende formål. 7.7

Gravplassforvaltningen kan bare selge gravstell til gravleiere og gravansvarlige etter nærmere regler og vilkår fastsatt i gravplassens vedtekter. Gravplassforvaltningen kan ta imot forhåndsbetaling for gravstell i de 20 første år etter gravlegging og for øvrig ikke lenger enn leietiden. Beløp som overstiger behovet eller gravleietiden, tilfaller gravplassforvaltningen.

§ 22 Unntak fra kravet om medlemskap i Den norske kirke

Kravet i lov om Den norske kirke om at kirkelige tjenestemenn skal være medlem av Den norske kirke gjelder ikke for tjenestemenn med arbeidsoppgaver alene knyttet til gravplass, gravkapell og krematorium.

§ 23 Forvaltningsansvar

Dersom det bare er ett sokn i kommunen, har menighetsrådet det ansvar og den myndighet som i loven her er lagt til kirkelig fellesråd.

Etter avtale mellom kirkelig fellesråd og kommunen, kan det ansvar og den myndighet som i loven her er lagt til kirkelig fellesråd, med departementets godkjenning overføres til kommunen. ~~Fylkesmannen overtar i tilfelle den myndighet som i loven her er lagt til bispedømmerådet.~~ 9.5.3

Gravplassforvaltningen innbyr minst en gang i året de tros- og livssynssamfunn som er virksomme på stedet, til et møte for å drøfte hvordan tros- og livssynssamfunnenes behov ved gravferd kan ivaretas. Møtet kan avholdes som et felles møte for flere kommuner.

Kommune, kirkelig fellesråd, krematorium eller annen virksomhet med oppgaver etter loven her skal skaffe til veie opplysninger og gi slik uttalelse som departementet ber om. 10.3.5.1

Gravplassforvaltningen skal drive aktiv informasjon om sin virksomhet. 9.7.1.4

Lovtekst med endringer i kursiv

Kapittel der endringa er omtalt

§ 23a Krigsgraver

Graver for utenlandske soldater og krigsfanger (krigsgraver) fra første og andre verdenskrig skal være fredet uten tidsbegrensning, holdes i hevd og forvaltes med den verdighet som deres egenart tilsier.

Departementet kan gi nærmere regler om forvaltning og vedlikehold av krigsgraver, krigsgravplasser og krigsminnesmerker.

§ 23b Gravplassutvalg

Kirkelig fellesråd skal nedsette et gravplassutvalg med minst fem medlemmer hvorav tre skal være medlemmer i fellesrådet, herunder kommunens representant. Utvalget skal minst en gang i valgperioden synfare alle gravplassene i kommunen og føre tilsyn med gravplassforvaltningen ellers. Utvalget skal rapportere til fellesrådet. Kommunen skal ha kopi av rapporten og resultatet av behandlingen i fellesrådet. 9.5.6

Bestemmelsen i første ledd gjelder ikke dersom ansvaret etter loven her er overført til kommunen etter § 23 andre ledd.

§ 24 Klageadgang

Enkeltvedtak som er truffet av *kommunen*, kirkelig fellesråd eller menighetsråd etter loven her eller etter regler i medhold av loven, kan påklages til *fylkesmannen*.

~~Enkeltvedtak som er truffet av kommunen etter loven her eller etter regler i medhold av loven, kan påklages til fylkesmannen.~~ 9.5.3

Enkeltvedtak som er truffet av ~~bispedømmerådet~~ eller fylkesmannen etter loven her eller etter regler i medhold av loven, kan påklages til departementet.

§ 25 Registerføring

Det skal for hvert krematorium føres register over avdøde som blir kremert.

For gravplassene skal det føres register over gravlagte med nødvendige opplysninger om ansvarlige eller *leier* til den enkelte grav.

Nærmere regler om registerføringen gis av departementet.

§ 26 Utfyllende forskrifter

Departementet kan gi forskrifter til gjennomføring og utfylling av bestemmelsene i loven.

§ 27 Svalbard

Loven gjelder ikke for Svalbard.

§ 28 Ikrafttredelse og opphevelse av andre lover m.v.

(...)

12.3 Endringer i gravferdsforskrifta

Forskriftstekst med endringer i kursiv

Kapittel der endringa er omtalt

Kapittel I Gravplass

§ 1 Orden og verdighet

Gravplassen skal holdes i hevd og forvaltes med den orden og verdighet som dens egenart tilsier.

§ 2 Anlegg mv. av gravplass

Kommunen skal sørge for at det er tilstrekkelig areal til gravplass og skal selv, i samråd med *gravplassforvaltningen*, regulere slikt areal etter kapittel 12 i lov 27. juni 2008 nr. 71 om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven). Regulert areal til ny gravplass eller

Forskriftstekst med endringer i kursiv

Kapittel
der
endringa
er omtalt

utvidelse av gravplass skal om mulig også omfatte en buffersone mellom gravplassareal og naboskap. Gravplass skal skjermes mot støy i samsvar med gjeldende retningslinjer for behandling av støy i arealplanlegging. *Fylkesmannen* skal som statlig fagmyndighet ha anledning til å uttale seg før kommunen gjør vedtak, jf. plan- og bygningsloven kapittel 11 og 12.

Anlegg, utvidelse og vesentlig endring av gravplass skal skje i henhold til plan for gravplassen *fastsatt av gravplassforvaltningen og godkjent av fylkesmannen*, jf. gravferdsloven § 4 første ledd. Ved anlegg, utvidelse og vesentlig endring skal behovet for særskilt tilrettelagte graver vurderes. Helsefaglig myndighet i kommunen skal gis anledning til å uttale seg om plan for gravplassen før vedtak fattes.

Gravplassforvaltningen er ansvarlig for utarbeidelse av plan for gravplassen og gravkart og for igangsetting av arbeidet.

§ 3 Plan for gravplassen

Ved anlegg og utvidelse skal plan for gravplassen inneholde følgende deler:

- Oversiktsdel som viser beliggenhet; grenselinjer; trafikforhold og plassering av nye og gamle gravfelt.
- Teknisk del som viser gravfelt med eventuelle særskilte bestemmelser for gravminner; veger og driftsarealer; bygninger; beplantning; inngjerding; planering; drenering og andre ledninger i bakken; detaljer av gjerde; vannpost m.v. og gravkart.
- Geoteknisk vurdering med undersøkelse av jordbunnen som redegjør for jorddybder, kornfordeling og grunnvannsnivå.

Ved vesentlig endring skal plan for gravplassen illustrere nåværende og framtidig situasjon.

§ 4 Inndeling av gravplass. Gravkart

Gravplass inndeles i gravfelt. Hvert gravfelt inndeles i graver som normalt er ordnet i rekker og kolonner.

[Ved anlegg, utvidelse eller vesentlig endring av gravplass skal gravplassen, hvert gravfelt og hver grav ha egen ID i henhold til standard fastsatt av Statens kartverk (SOSI). Gravene bør være stedfestet ved hjelp av koordinater og skal være forankret i marken med gravfeltfastmerker, som regel minst fire for hvert gravfelt. Graver skal kunne påvises entydig, enten direkte ved hjelp av koordinater eller ved utmål fra gravfeltfastmerkene.]

Det skal foreligge gravkart for hvert felt på gravplassen, som viser fastmerkene. Gravkartet skal også gi opplysninger om hvem som er gravlagt i vedkommende grav, eventuelt i form av en kode. Deler av gravplass som er fredet av eller i medhold av kulturminneloven, skal avmerkes på gravkartet.

Der SOSI-standardene ikke er innført, skal likevel hver gravplass, hvert gravfelt og hver grav ha sin egen ID. Ved bruk av analoge kart skal de foreligge i målestokk 1:100 og gravfeltfastmerkene skal være koordinatberegnet.

§ 5 Endring av gravplass

Endring av hele eller deler av gravplass kan bl.a. skje ved oppfylling, utarbeidelse av nytt gravkart eller omlegging av veger. I forbindelse med endring kan grav forskyves med inntil en halv gravbredde og gravlengde uten at det bryter med forutsetningene for *leie* av grav. Antall graver i hvert *leieforhold* skal være uforandret. Gravminner kan flyttes i overensstemmelse med nytt gravkart.

Dersom gravstørrelse, jorddybde eller grunnvannsstand ikke samsvarer med forskriftens krav, kan enkeltgrav, deler av en gravplass eller hele gravplassen stenges permanent for kistegravlegging. Berørte rettighetshavere skal så langt det er mulig varsles skriftlig i god tid og senest tre uker før permanent stenging for kistegravlegging iverksettes. *Gravplassforvaltningen* kan vedta stenging for enkeltgrav. Stenging av hele eller deler av gravplassen må fastsettes i vedtektene for gravplassen.

Gravplassforvaltningen kan stenge gravplassen eller deler av den midlertidig for all gravlegging ved ekstreme værforhold.

Bestemmelsen i § 11 første ledd gjelder tilsvarende ved permanent eller midlertidig stenging.

Forskriftstekst med endringer i kursiv

Kapittel
der
endringa
er omtalt

§ 6 Byggetillatelse og ferdigattest

Ved anlegg, utvidelse og vesentlig endring av gravplass kreves byggetillatelse og ferdigattest etter plan- og bygningslovens bestemmelser. Godkjenning av eller uttalelse om plan for gravplassen fra *fylkesmannen* skal følge byggesøknaden. Ferdig opparbeidet gravplassareal skal godkjennes av *fylkesmannen* før det tas i bruk. *Fylkesmannen* skal påse at det foreligger kommunal ferdigattest og erklæring fra *gravplassforvaltningen* om at gravplassen er ferdigstilt i henhold til planene.

§ 7 Utrustning og adkomst

Gravplassen skal være inngjerdet og ha lukkbare porter. Det areal som ligger innenfor gjerdet skal som hovedregel være opparbeidet. Gjerdet skal ha et verdig utseende og utgjøre et fysisk hinder. Naturlige hindre som vassdrag og fjellskrenter kan tre i stedet for gjerde.

Gravplassen skal tilrettelegges etter gjeldende regler for universell utforming.

Det skal være god framkommelighet for båretransport, publikum og teknisk utstyr til alle gravfelt, men vegsystemer skal ikke legges til rette for gjennomgangstrafikk. Ingen kan ha vegrett over gravplass. Ingen former for luftstrekk kan krysse gravplass.

Mellom bygning på gravplass og nærmeste grav skal det være minst 3 meter.

På gravplass hvor det ikke er kirke eller gravkapell med klokke, skal det være en frittstående støpul og klokke.

§ 8 Grunnvann og drenering m.v.

Høyeste grunnvannsstand i gravfelt skal ligge minst 0,3 meter under kiste eller urne. Drensledninger i gravfelt skal legges i egen trasé av minst 1 meters bredde mellom gravrekkene. Drensledninger med tilbehør skal være av høy kvalitet og skal være tilgjengelige for inspeksjon og spyling.

På et gravfelt som er tatt i bruk, kan det bare legges nye drensledninger når det er godkjent av *fylkesmannen*.

Rør i bakken til vann, avløp mv. og lav- og høgspenningskabler skal legges i vegtraseer eller i egne traseer utenom gravfelt.

§ 9 Adferd på gravplass

Opphold, ferdsel, arbeid og andre handlinger på gravplass skal skje på en sømmelig og minst mulig støyende måte, slik at det ikke virker støtende på noen.

Besøkende skal såvidt mulig ferdes gående. Hunder skal føres i bånd.

§ 10 Ansvar for skade

Gravplassforvaltningen er ikke ansvarlig for skader på graver eller gravutstyr medmindre skaden skyldes uaktsomhet fra gravplassens betjening.

§ 11 Nedlagt gravplass

Det kan ikke kreves erstatning for rettigheter som faller bort som følge av at gravplass eller deler av den blir nedlagt.

Før område på nedlagt gravplass bebygges eller legges under fast dekke, skal området gjennomgraves og eventuelle likrester gravlegges i felles grav på gravplass. Kulturminnemyndighetene skal gis anledning til å uttale seg før gjennomgraving skjer.

Kapittel II Graver

§ 12 Gravlegging

Gravlegging skal skje senest 10 virkedager etter dødsfallet. Lørdag regnes ikke som virkedag. *Gravplassforvaltningen* fastsetter nærmere tidspunkt for den enkelte gravlegging. *Vedtaket* kan ikke påklages.

Grav skal åpnes så nær gravlegging som mulig og lukkes umiddelbart etter gravlegging. Dersom kistegrav blir stående åpen før gravlegging, skal åpningen sikres forsvarlig. En representant for *gravplassforvaltningen* skal være tilstede under gravlegging.

Forskriftstekst med endringer i kursiv

Kapittel
der
endringa
er omtalt

Tidligere benyttet grav kan bare brukes på nytt når det ikke finnes annet enn grove knokler og kisterester etter tidligere gravlegging. Slike rester skal graves ned i bunnen av graven før ny gravlegging. Verdigjenstander som er gravlagt med en avdød og som ikke er å regne som løse kulturminner etter lov om kulturminner av 9. juni 1978 nr. 50 § 12, skal graves ned på tilsvarende måte.

På gravplass kan bare levninger etter mennesker gravlegges.

§ 13 Kistegrav

Kistegrav skal være minst 3 meter lang og 1,5 meter bred. På gravplass anlagt før 1. januar 1997 kan hver grav være minst 2,4 meter lang og 1,2 meter bred.

Kiste skal plasseres slik at den har minst 0,8 meter jordoverdekning og minst 0,3 meter jord under kistebunnen og på alle sider.

Når særlige forhold tilsier det, kan *gravplassforvaltningen* fravike bestemmelsene i annet ledd. Kiste kan likevel ikke gis mindre enn 0,8 meter jordoverdekning. Dersom forholdene tilsier det, skal *gravplassforvaltningen* treffe bestemmelse om større jordoverdekning enn 0,8 meter.

Når særlige forhold tilsier det, kan det i vedtektene fastsettes særskilte bestemmelser som fraviker kravene i første ledd.

§ 14 Urnegrav

Urnegrav skal være minst 2,25 m² stor og deles opp i fire like store arealer som hver gir plass til en askeurne. På gravplass anlagt før 1. januar 1997 kan gravene ha de opprinnelige dimensjoner.

Askeurne skal gravlegges slik at den har minst 0,5 meter jordoverdekning og er omsluttet av jord på alle sider.

Når særlige forhold tilsier det, kan *fylkesmannen* fravike bestemmelsene i første ledd.

§ 15 Anonym grav

Med anonym grav forstås grav som ikke har noen ansvarlig, og hvor gravens plassering bare er kjent for *gravplassforvaltningen*.

Anonym kistegrav for dødfødte og barn under 1 år skal være minst 1,5 meter lang og 0,75 meter bred.

Anonym urnegrav skal være minst 0,5 meter lang og 0,5 meter bred med plass for én askeurne.

Ingen kan kreve gravminne montert på anonym grav. Anonym grav kan ikke *leies*.

Når særlige grunner tilsier det, kan *fylkesmannen* fravike bestemmelsene i annet og tredje ledd. Forøvrig gjelder bestemmelsene i §§ 13 og 14 tilsvarende for anonym grav.

§ 15a Anonym *minnelund*, navnet *minnelund* og *kolumbarium*

Med *minnelund* forstås gravfelt på gravplass uten adgang til gravminne knyttet til den enkelte grav. § 13 første ledd og § 15 annet og tredje ledd gjelder tilsvarende for grav i anonym og navnet *minnelund*. Med *kolumbarium* forstås vegg eller byggverk på gravplass med plass til oppbevaring av askeurner i lukkede nisjer.

11.4

Gravens plassering på anonym *minnelund* er bare kjent for *gravplassforvaltningen*. Plassering av grav på navnet *minnelund* kan gjøres kjent. Anonym og navnet *minnelund* skal plasseres i atskilte gravfelt.

Ved anonym *minnelund* kan det plasseres minnesmerke. Ved navnet *minnelund* skal det plasseres minnesmerke med navn og data på de gravlagte. I *kolumbarium* skal navn og data på de gravlagte stå på den enkelte nisje. Minnesmerke og *kolumbarium* skal være livssynsnøytralt utformet.

Grav på anonym *minnelund* har ingen ansvarlig. På navnet *minnelund* og i *kolumbarium* kan grav *leies* når det har gått 20 år etter gravleggingen. Nærmere bestemmelser gis i gravplassens vedtekter. I vedtektene kan det fastsettes bestemmelser som fraviker kravene i § 31 første ledd for askeurner som skal gravlegges i *kolumbarium*. Dersom graven ikke *leies* eller *leietidens utløp*, gravlegges urne fra *kolumbarium* i anonym urnegrav eller anonym *minnelund*.

Forskriftstekst med endringer i kursiv	Kapittel der endringa er omtalt
§ 16 Fri grav og <i>leie</i> av grav	
En fri grav kan ikke belegges med <i>leie</i> i 20 år etter siste gravlegging, jf. gravferdsloven §§ 6 første ledd og 19 siste ledd. Ved gravlegging av askeurne i dette tidsrom, regnes ny fri gravperiode fra siste gravlegging.	7.5.4
Den som er ansvarlig for fri grav skal gis anledning til å <i>leie</i> graven ved fredningstidens utløp når det har gått 20 år siden siste gravlegging.	7.5.4
§ 17 <i>Leie</i> av gravsted	
Kistegraver kan <i>leies</i> sammen som ett gravsted. <i>Leie</i> av gravsted kan bare skje i forbindelse med dødsfall. Den graven som tas i bruk først i et gravsted, er fri grav i fredningstiden. Det kan kreves leie for den graven som ikke er tatt i bruk.	7.5.3 og 7.5.5
§ 18 Gravlegging i to nivåer	
Kister kan gravlegges i to nivåer i samme grav når <i>leieren</i> eller den som skal være ansvarlig for fri grav ønsker det og forholdene på gravplassen er lagt til rette for det. Den underste kisten skal ved gravlegging gis minst 1,5 meter jordoverdekning.	
Det kan ikke kreves festeavgift i den frie gravperioden. Tas det øverste nivået i bruk i løpet av den frie gravperioden, regnes ny fri gravperiode fra siste gravlegging.	7.5.3
§ 19 Gravregister	
I tillegg til gravkart etter § 4 skal det for hver gravplass foreligge et kronologisk register over alle gravlagte. Registret skal vise når og hvor de er gravlagt, hvem som er <i>leier</i> eller ansvarlig for frigrav, hvilke graver som er <i>leid</i> sammen og når <i>leieforholdet opphører</i> .	Som følge av endra ordval
Gravregister omfattes av lov av 14. april 2000 nr. 31 om behandling av personopplysninger (personopplysningsloven), og retten til innsyn i registret reguleres i lovens § 18. Opplysninger om anonyme gravlegginger og personlige forhold er undergitt taushetsplikt, og registerføreren skal avgi skriftlig taushetserklæring.	
Kapittel III Gravminner	
§ 20 Merking av grav	
På fri grav som ikke er anonym grav og på <i>leid</i> grav og gravsted kan det plasseres gravminne. Med gravminne forstås minnesmerke med navn og data på den gravlagte. Det skal som regel bare plasseres ett gravminne på hvert gravsted.	
Andre minnesmerker enn gravminner kan bare plasseres på gravplass dersom <i>fylkesmannen</i> gir samtykke til det.	
<i>Leier</i> av grav eller ansvarlig for fri grav er eier av vedkommende gravminne.	
§ 21 Tekst m.m.	
Tekst, fotografi, dekor og symbolbruk på gravminne skal være sømmelig, og det navn som settes på skal være identisk med navnet på den som er gravlagt. Personer som er omkommet på havet, i krig eller liknende og som ikke er gravlagt på gravplass, kan likevel få navnet satt på eksisterende eller nytt gravminne eller på minnesmerke ved navnet minnelund hvor dette er anlagt.	
<i>Gravplassforvaltningen</i> kan gi tillatelse til at navn på person påføres gravminne på en eksisterende grav et annet sted enn der vedkommende er gravlagt. Navnet må da fjernes fra det opprinnelige gravminnet.	
Eieren skal besørge fjerning av gravminne fra grav som ikke festes. Dersom <i>gravplassforvaltningen</i> fjerner gravminne, skal navn og data tas bort.	Flytta til § 26
§ 22 Kvalitet	
Til gravminne og fast tilbehør kan bare anvendes materialer som er bestandige og lite vedlikeholdskrevende. Det skal tåle de påkjenninger det utsettes for av klimaet og ved vanlig drift og vedlikehold av gravplassen.	
§ 23 Dimensjoner	

Forskriftstekst med endringer i kursiv

Kapittel
der
endringa
er omtalt

Gravminne skal ikke være høyere enn 150 cm, bredere enn 85 cm og tykkere enn 60 cm, begrenset slik at største høyde x største bredde x største tykkelse ikke overstiger 0,2 m³ og vekten ikke overstiger 300 kg.

På graver mindre enn 2,4 x 1,2 m skal gravminne ikke være høyere enn 80 cm, bredere enn 75 cm og tykkere enn 60 cm, begrenset slik at største høyde x største bredde x største tykkelse ikke overstiger 0,1 m³ og vekten ikke overstiger 150 kg.

Ved anlegg og utvidelse av gravplass kan det fastsettes særskilte bestemmelser for gravminner i vedtektene for gravplassen.

Når særlige grunner tilsier det, kan *gravplassforvaltningen* i enkeltsaker fravike bestemmelsene i denne paragraf.

§ 24 Sikring

Stående gravminne i stein skal festes til fundament i stein med to 15 cm lange og 12 mm tykke rustfrie bolter.

Fundament skal ha en form og en størrelse som sikrer at gravminnet står stabilt og skal i bunnen ha en anleggsflate som er dobbelt så bred som gravminnets tykkelse. Fundamentet kan være opptil 10 cm lengre enn gravminnets bredde. Gravminne som er mer enn 60 cm høyt skal ha en fundamentdybde som utgjør minst 20 prosent av gravminnets høyde over bakken. Fundament skal ikke være synlig over bakken. 11.7

Ved anlegg, utvidelse og vesentlig endring av gravplass kan det fastsettes særskilte bestemmelser for sikring av gravminner i vedtektene for gravplassen.

Når særlige grunner tilsier det, kan *gravplassforvaltningen* i enkeltsaker skjerpe eller lempe kravene etter denne paragrafen.

§ 25 Godkjenning

Gravplassforvaltningen skal godkjenne gravminne og fundament før det settes opp på gravplassen.

Gravminnet skal plasseres på anvist plass ved merkepinne plassert i fundamentets bakre midtpunkt.

§ 26 Ansvar

Eieren er ansvarlig for at gravminne ikke er i forfall, til sjenanse eller til fare for dem som ferdes på gravplassen. Når *gravplassforvaltningen* finner det nødvendig, skal eieren varsles med pålegg om å bringe gravminnet i overensstemmelse med de krav som er stilt i forskrift og vedtekter. Dersom eieren unnlater å etterkomme slikt pålegg eller det er uvisst hvor eieren befinner seg, kan *gravplassforvaltningen* sette i verk tiltak som er nødvendig for å bringe gravminnet i orden, herunder fjerne gravminnet.

Eieren skal besørge fjerning av gravminne fra grav som ikke leies.

Flytta frå §
21

§ 27 Bevaring

Gravplassforvaltningen kan vedta at områder av gravplassen eller enkeltgraver med gravminner og annet utstyr skal bevares. Slikt vedtak kan bl.a. gjøres dersom gravminner på et område av gravplassen eller en grav er av en viss alder, at det representerer en stilhistorie, har et lokalt særpreg i form eller materialbruk, gir uttrykk for en interessant personalhistorie eller er unikt.

Gravplassvedtektene skal inneholde egne bestemmelser for de områder eller graver som vedtas bevart.

Kapittel IV Likkister og askeurner

§ 28 Krav om kiste

Ved gravlegging og kremasjon skal kiste benyttes.

Når særlige grunner tilsier det, skal *gravplassforvaltningen* gi tillatelse til gravlegging uten kiste. *Gravplassforvaltningen* kan sette vilkår for tillatelsen. *Vedtaket* kan ikke påklages.

Forskriftstekst med endringer i kursiv

Kapittel
der
endringa
er omtalt

§ 29 Krav til kiste

Materialer og utstyr som brukes på eller i kiste skal være nedbrytbart i jord innen den fredningstid som gjelder for gravplassen, og skal dessuten kunne brennes i kremasjonsovn uten å avgi skadelige gasser eller gi skade på ovn. Ved innsetting i kremasjonsovn skal kiste tidligst antenne etter 10 sekunder ved en temperatur på 700°C.

Kiste skal være forarbeidet av trevirke. Den skal ikke være lengre enn 230 cm, bredere enn 78 cm og høyere enn 60 cm inkludert håndtak og føtter. Det skal være minst fire føtter med høyde 5 cm.

Kiste skal ha lokk som skal være falset. Det skal kunne festes sikkert til kisten og dessuten være lett avtagbart. Kistelokket skal tåle en manns belastning, dvs. 1100 N fordelt på 300 x 100 mm flate. Kiste skal tåle belastningen ved normal gjenfylling av grav. Kistens bunn skal være vanntett.

Kiste med innvendig svøp og fyllstoffer skal ikke gi mer enn 1 liter ukomprimert aske.

Når hensynet til sikkerhet ved krematoriet eller andre særlige grunner tilsier det, kan krematoriemyndigheten fravike dimensjonskravene i annet ledd eller stille krav til kiste utover det som fremgår av bestemmelsen.

§ 30 Kiste som ikke fyller kravene

Dersom avdøde er lagt i en kiste som ikke kan kremeres, skal den som sørger for gravferden gis anledning til å legge avdøde i en annen kiste som fyller kravene, slik at kremasjon kan skje.

Gravplassforvaltningen kan gi tillatelse til at kiste som ikke kan kremeres gravlegges. I tilfelle skal kisten om nødvendig gis 1,5 meter jordoverdekning eller graven belegges med uendelig fredning. *Gravplassforvaltningen* kan sette vilkår for tillatelsen.

§ 31 Krav til askeurne

Askeurne skal være forarbeidet av organisk materiale og være nedbrytbar i jord innen den fredningstid som gjelder for gravplassen, og urnen skal være av slik kvalitet at den tåler vanlig håndtering og forsendelse i posten.

Askeurne skal ikke være mer enn 40 cm høy, 25 cm bred og 25 cm lang. Ifyllingsåpningens diameter skal være minst 63 mm.

Kapittel V Drift av krematorium og behandling av askeurner

§ 32 Bruk av krematorium

I krematorium skal det bare kremeres lik etter mennesker. Bare ett lik skal kremeres av gangen med mindre særlige grunner tilsier noe annet. Uten særskilt tillatelse fra krematoriets daglige leder kan ikke andre enn krematoriets tilsatte være tilstede ved kremasjon.

Der forholdene ligger til rette for det, bør de etterlatte gis anledning til å være til stede under selve kremasjonen.

§ 33 Sikkerhet

Før kremasjon finner sted, skal hjertestimulator («pacemaker») og tilsvarende implantat være operert ut av kroppen. Protoser og liknende, som er operert inn i kroppen og som ikke brenner opp, skal skilles fra asken og graves ned under en grav på gravplassen eller gjenvinnes på en måte som krematoriemyndigheten finner forsvarlig.

Ved innføring av kiste i ovn skal minst to av krematorietbetjeningen være tilstede.

§ 34 Merking

Før kisten innføres i ovnen legges en ildfast brikke med kremasjonsnummer på kistelokket. Brikken følger med gjennom forbrenningen. Når kremasjonen er avsluttet, samles all aske sammen med brikken i en urne som forsegles.

Askeurnen merkes med kremasjonsnummer og avdødes navn. Den oppbevares i avlåst rom fram til den skal gravlegges eller forsendes.

§ 35 Registerføring og statistikk

10.3.5

Forskriftstekst med endringer i kursiv

Kapittel
der
endringa
er omtalt

For hvert krematorium føres et kremasjonsregister som inneholder kremasjonsnummer, avdødes navn, fødselsdato, *bostedskommune*, dødsdato, kremasjonsdato, ~~askeurnens utleveringsdato~~ samt ~~stedet~~ *kommunen* for gravlegging. ~~Dersom fylkesmannen har gitt tillatelse til at asken spres for vinden, skal det gjøres anmerking om dette.~~ Bestemmelsene i § 19 gjelder tilsvarende så langt de passer.

Krematoriet rapporterer resultatet av registreringene for foregående år av bostedskommune og kommune for gravlegging som nevnt i første ledd til SSB innen 15. februar hvert år. 10.3.5

§ 36 Gravlegging av askeurne

Dersom gravlegging av askeurne ikke har funnet sted i rimelig tid før fristen for gravlegging utløper, skal krematoriet eller *gravplassforvaltningen* gi melding til den som sørger for gravferden om når gravlegging kan finne sted. Den som sørger for gravferden skal såvidt mulig gis anledning til å være tilstede under gravleggingen.

Når askeurne skal gravlegges et annet sted enn der den oppbevares, skal *krematoriet eller gravplassforvaltningen* stille de krav til utlevering og forsendelse som er nødvendig for å sikre at urnen ikke kommer på avveie.

Kapittel VI Avgifter og betaling. Oppgjør mellom gravplassforvaltningene

§ 37 Avgift for anonym minnelund, navnet minnelund og kolumbarium 7.4

Ved gravleggingen kan gravplassforvaltningen kreve avgift for anonym minnelund, navnet minnelund og kolumbarium. Avgiften skal ikke være høyere enn gravens andel av kostnadene til minnesmerket eller kolumbariet og kostnadene ved vedlikehold og stell i 20 år.

§ 38 Fjerning av gravminne

Gravplassforvaltningen kan ikke kreve betaling for å fjerne gravminne fra en grav som skal slettes, jf. gravferdsloven § 18. 7.5.11

§ 39 Prisopplysning

Gravplassforvaltningen skal gi opplysning om avgifter og prisene på sine tjenester og produkter. Alle priser skal inkludere eventuell merverdiavgift og andre offentlige avgifter. Prisoversikten skal fremgå av gravplassforvaltningens hjemmeside på Internett. Gravplassforvaltningen skal ha skriftlige prisopplysninger til utdeling. Prisopplysningene skal tilbys gravferdsansvarlige uoppfordret ved første gangs henvendelse eller konsultasjon. 7.2.6

§ 40 Oppgjør mellom gravplassforvaltningene ved utenbygds gravlegging

Gravplassforvaltningen der gravleggingen skjer, kan kreve kostnadene ved gravleggingen dekket av gravplassforvaltningen i kommunen der avdøde var folkeregistrert ved dødsfallet, etter følgende satser: 8.5

- a) Gravlegging av kiste: kr 13 705
- b) Gravlegging av urne: kr 6190
- c) Kremasjon: kr 4800

Satsene kan fravikes ved avtale mellom gravplassforvaltningene. Satsene gjelder også dersom gravplassforvaltningen krever betaling fra den som sørger for gravferden, for gravlegging av person som ikke var bosatt i Norge ved dødsfallet. 8.4.5

Oppgjøret utløser ikke krav om merverdiavgift.

Krav om oppgjør skal være sendt innen 6 uker etter gravleggingen.

Kapittel VII Forskjellige bestemmelser

Nye nr.
som følgje
av kap. VI

§ 41 Forvaltningsansvar

Kirkelig felle råd er gravplassforvaltning etter forskriften her. Bestemmelsene i gravferdsloven § 23 gjelder tilsvarende for bestemmelsene i forskriftene her. 9.3.6

§ 42 Avgjørelsesmyndighet

Forskriftstekst med endringar i kursiv

Kapittel
der
endringa
er omtalt

Kirkelig fellesråds myndighet etter forskriftene kan delegeres til daglig leder av fellesrådets virksomhet.

§ 43 Fravikelse av forskriftene

Bestemmelsene i disse forskriftene kan ikke fravikes i vedtekter for gravplass medmindre det følger av den enkelte bestemmelse at den kan fravikes. Departementet kan fravike øvrige bestemmelser i forskriftene.

§ 44 Ikrafttredelse

(...)

Bla i dokumentet: < 11 Framlegg til regelendringar... | 13 Økonomiske og administrative... > | Dokumentets forside
